

Betyg och studieresultat i gymnasieskolan 2014/2015

Våren 2015 slutförde 84 449¹ elever gymnasieskolan. Det är den andra kullen elever som går ut den reformerade gymnasieskolan, Gy 2011.

Elever som studerar i Gy 2011 kan – förutsatt att de klarar kraven – få gymnasieexamen. Det finns två typer av examen, yrkesexamen och högskoleförberedande examen (mer information om examen finns i faktarutan nedan). De elever som får en examen från ett högskoleförberedande program har i och med denna också uppnått grundläggande högskolebehörighet. Det gäller inte för elever som får yrkesexamen, men möjligheten finns även för yrkeselever att läsa in en grundläggande behörighet inom de 2500 poängen.

Faktaruta: Gy 2011: Program samt krav för examen

Yrkesprogram Barn- och fritid programmet (BF) Bygg- och anläggningsprogrammet (BA) El- och energiprogrammet (EE) Fordons- och transportprogrammet (FT) Handels- och administrationsprogrammet (HA) Hantverksprogrammet (HV) Hotell- och turismprogrammet (HT) Industritekniska programmet (IN) Naturbruksprogrammet (NB) Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL) VVS- och fastighetsprogrammet (VF) Vård- och omsorgsprogrammet (VO) Riksrekryterande utbildningar med egna examensmål (RX). ²	Högskoleförberedande program Ekonomiprogrammet (EK) Estetiska programmet (ES) Humanistiska programmet (HU) Naturvetenskapsprogrammet (NA) Samhällsvetenskapsprogrammet (SA) Teknikprogrammet (TE) International Baccalaureate (IB).
Krav för yrkesexamen: Eleven ska ha betyg på en utbildning som omfattar 2500 poäng, varav godkända betyg i 2250 poäng. I de godkända betygen ska följande kurser ingå: Svenska eller svenska som andraspråk 1. Engelska 5 Matematik 1(a) Godkänt gymnasiearbete Programgemensamma kurser om 400 poäng	Krav för högskoleförberedande examen: Eleven ska ha betyg på en utbildning som omfattar 2500 poäng, varav godkända betyg i 2250 poäng. I de godkända betygen ska följande kurser ingå: Svenska eller svenska som andraspråk 1, 2 och 3 Engelska 5 och 6 Matematik 1 (b eller c) Godkänt gymnasiearbete

¹ I Skolverkets statistik anses elever ha slutfört gymnasieskolan om de läst ett fullständigt nationellt program om 2500 poäng och därefter fått examen eller studiebevis med minst 2500 betygsatta kurspoäng. Av de 84 449 eleverna har 74 643 fått en examen, 9 068 ett studiebevis med minst 2500 betygsatta poäng samt 738 fått diplom från Internationell Baccalaureate (IB). Våren 2015 gick även 328 elever ut med slutbetyg från den gamla gymnasieskolan, Lpf 94.

² Här ingår utbildningar inom flygteknik, marinteknik, samiska näringar, sjöfart, tågteknik och yrkesdans.

Genomströmning och studieresultat

Genomströmningen av elever avser andelen elever som har slutfört gymnasieskolan inom en viss tid från att de påbörjade sina gymnasiestudier. I normalfallet behöver en elev tre år för att slutföra sina gymnasiestudier. Elever som byter utbildning, gör studieuppehåll eller börjar på ett introduktionsprogram kan behöva ett fjärde studieår eller ytterligare tid för att slutföra sina studier i gymnasieskolan. Därutöver finns det elever som behöver längre tid på sig att slutföra gymnasieutbildningen av andra orsaker. I Skolverkets genomströmningsstatistik följer man en elevkull 3, 4 och 5 år efter att eleverna började gymnasieskolan. I följande avsnitt kommer främst genomströmningen av elever som började gymnasieskolan hösten 2012 och avslutade studierna tre år senare, våren 2015, att stå i fokus.

Tabell 1. Andelen elever som slutfört¹⁾ gymnasieskolan inom 3, 4 och 5 år, startår 2002 - 2012 (inkl. introduktionsprogram)

Gy 2011	Startår	Andel som slutfört nationella program inom 3 år (%)		Andel som slutfört nationella program inom 4 år (%)		Andel som slutfört nationella program inom 5 år (%)	
		med examen eller studiebevis 2500 p (%)	med examen (%)	med examen eller studiebevis 2500 p (%)	med examen (%)	med examen eller studiebevis 2500 p (%)	med examen (%)
	2012	72	65
	2011	71	63	78	69	.	.
Lpf 94	Startår	Andel med slutbetyg inom 3 år (%)		Andel med slutbetyg inom 4 år (%)		Andel med slutbetyg inom 5 år (%)	
	2010	71		76		77	
	2009	69		77		78	
	2008	69		77		78	
	2007	68		76		78	
	2006	68		76		77	
	2005	69		76		77	
	2004	68		76		77	
	2003	68		75		76	
	2002	68		75		76	

¹⁾ Tabellförklaring: Till elever som slutfört gymnasiet i Gy 2011 räknas elever med gymnasieexamen eller studiebevis med betygssatta kurser om 2500 poäng eller fler. Till elever som slutfört Lpf 94 räknades elever med slutbetyg från nationella program, Waldorf samt International Baccalaureate. Siffrorna i tabellen är avrundade till närmaste heltal.

Hösten 2012 började 103 520 ungdomar gymnasieskolan i årskurs 1, varav 13 132 på ett introduktionsprogram. Våren 2015 – tre år senare – slutförde drygt 72 procent av dessa elever gymnasieskolan, antingen med en gymnasieexamen (65,2 pro-

cent) eller ett studiebevis om 2 500 poäng (6,5 procent).³ Genomströmningen för den första och andra kullen ungdomar i Gy 2011 som slutfört gymnasieskolan inom loppet av tre år är 71 respektive 72 procent av eleverna. Väljer man att titta på andelen elever med examen inom loppet av tre år har andelen ökat från 63 procent 2014 till 65 procent 2015.

En större andel elever fick slutbetyg i gamla systemet i förhållande till andelen som fått examen i den reformerade gymnasieskolan. Det visar en skillnad mellan de båda systemen. Kraven för att få en examen i Gy 2011 är annorlunda jämfört med kraven för att få ett slutbetyg⁴ i den gamla gymnasieskolan. För att få ett slutbetyg i gamla gymnasieskolan krävdes att eleven blivit betygssatt i samtliga programmets kurser, men inte att 2 250 poäng skulle vara godkända, såsom examenskraven nu anger.⁵ Dagens gymnasieexamen kräver alltså mer av eleverna än vad som krävdes av tidigare kullar för att få ett slutbetyg.

³ I statistikredovisningen avser begreppet ”slutfört” samtliga elever som läst ett fullständigt nationellt program, är betygsatta 2500 poäng och sedan fått en examen eller ett studiebevis. Gränsen 2500 poäng, d.v.s. ett fullständigt nationellt program, innebär att samtliga elever med examen och studiebevis om 2500 betygsatta poäng innefattas i begreppet ”slutfört” och redovisas. Elever som får studiebevis från reducerade program eller är betygsatta i färre än 2 500 poäng ingår exempelvis inte i redovisningen och begreppet ”slutfört”.

⁴ I Lpf 94 kallades motsvarigheten till examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng för slutbetyg. Slutbetyg inkluderade elever som har läst 2 500 poäng, dvs. en fullständig gymnasieutbildning. Eleverna skulle också vara betygssatta i samtliga kurser. Elever som läst reducerat program ingick i beräkningen. Likheten gällande genomströmning mellan en elev som fått examen eller studiebevis (Gy 2011) och en elev med slutbetyg (Lpf 94) ligger i de 2 500 poängen. 2 500 poäng markerar i båda systemen att eleven blivit betygssatt i kurser som motsvarar en fullständig gymnasieutbildning.

⁵ Se faktarutan på första sidan för en beskrivning av examenskraven.

Andelen elever som tagit examen inom tre år 2015

Andelen elever som tagit examen inom tre år från nationella program är 73,7 procent år 2015. Tittar man på genomströmningen för totala gymnasieskolan där även elever på introduktionsprogram räknas in är andelen elever med examen inom tre år 65,2 procent år 2015. I den fortsatta redovisningen är det främst redovisningen av examen inom tre år för elever på nationella program som kommer att stå i fokus.

Tabell 2. Andelen elever som tagit examen inom tre år 2014 och 2015, redovisade per program

	Andel elever med examen	
	Startår 2011/examen 2014	Startår 2012/examen 2015
Gymnasieskolan Totalt ¹	63,4	65,2
Nationella program	71,4	73,7
Yrkesprogram	66,6	69,9
Barn och fritid (BF)	63,9	65,8
Bygg och anläggning (BA)	72,3	74,9
El och energi (EE)	68,2	71,6
Fordon och transport (FT)	61,3	65,6
Handel och administration (HA)	63,6	69,0
Hantverk (HV)	65,7	68,0
Hotell och turism (HT)	68,1	72,2
Industritekniska (IN)	69,6	72,3
Naturbruk (NB)	65,6	71,0
Restaurang och livsmedel (RL)	62,9	66,2
VVS och fastighet (VF)	71,6	69,0
Vård och omsorg (VO)	66,0	68,6
Riksrekryterande utbildningar (RX)	61,8	74,4
Högskoleförberedande program	73,8	75,5
Ekonomi (EK)	76,8	78,9
Estetiska (ES)	68,6	71,9
Humanistiska (HU)	73,9	71,8
Naturvetenskap (NA)	78,6	79,5
Samhällsvetenskap (SA)	74,0	74,9
Teknik (TE)	70,1	72,3
International Baccalaureate (IB)	52,3	56,5
Introduktionsprogram	5,2	6,7
Individuellt alternativ (IMIND)	0,7	1,1
Preparandutbildning (IMPRE)	5,7	6,3
Programinriktat individuellt val (IMPRO)	23,0	28,6
Språkinträdning (IMSPR)	0,4	0,3
Yrkesintroduktion (IMYRK)	2,7	4,4

Examen inom tre år: yrkesprogram

Av de 28 976 elever som började ett yrkesprogram hösten 2012 var det nästan 70 procent som genomfört gymnasieskolan på 3 år och tagit yrkesexamen våren 2015. Bygg- och anläggningsprogrammet är det yrkesprogram där störst andel elever, 74,9 procent, fått en examen inom tre år. Även industritekniska programmet (72,3 procent) samt hotell- och turismprogrammet (72,2 procent) har förhållandevis många elever med examen inom tre år. De yrkesprogram som har förhållandevis låga andelar med elever med examen inom tre år är fordons- och transportpro-

grammet, där 65,6 procent av eleverna tog examen samt barn- och fritidsprogrammet, där 65,8 procent av eleverna tog examen.

Examen inom tre år: högskoleförberedande program

Av de 61 412 elever som började ett högskoleförberedande program i gymnasieskolan 2012 var det 75,5 procent som genomfört utbildningen på 3 år och fått examen 2015. Naturvetenskapsprogrammet är det program där störst andel elever, 79,5 procent, fått en examen inom tre år. Även ekonomiprogrammet har en hög andel elever som tagit examen inom tre år, 78,9 procent. De nationella högskoleförberedande program där minst andel elever fått en examen inom tre år är humanistiska programmet, där 71,8 procent nådde examen samt estetiska programmet, där 71,9 procent tog examen. Av de elever som började International Baccalaureate (IB) är det endast 56,5 procent av eleverna som fått examen⁶ inom loppet av tre år.

Examen inom tre år: introduktionsprogram

Det är inte förvånande att andelen elever med examen inom tre år på introduktionsprogrammen är väsentligt lägre jämfört med andelen med examen från de nationella programmen. Även om många elever övergår från introduktionsprogram till nationella program så har introduktionsprogrammen olika syften och ska leda till etablering på arbetsmarknaden och så god grund till fortsatt utbildning som möjligt. Elever som skrivs in på ett introduktionsprogram behöver därför ofta mer än tre år på sig för att slutföra gymnasieskolan. På två av introduktionsprogrammen, individuellt alternativ och yrkesintroduktion, är också ett av syftena att eleverna kan genomföra hela sin gymnasieutbildning enbart på introduktionsprogrammen utan att övergå till nationella program. Sammantaget gör det att genomströmningen på tre år med examen inte är ett lika relevant mått för introduktionsprogrammen som för de nationella programmen som är avsedda att genomföras på tre år. Noterbart är dock att nästan 29 procent av eleverna som började på programinriktat individuellt val år 2012 tre år senare lämnat gymnasieskolan med examen från ett nationellt program våren 2015 trots att intentionen med introduktionsprogrammen är något annat än de nationella programmen.

⁶ International Baccalaureate har egna examenskrav. Dessa krav kan inte likställas med dem på nationella program.

Examen inom tre år: kvinnor och män

Kvinnor uppnår i högre utsträckning examen inom tre år jämfört med män⁷. På de högskoleförberedande programmen är skillnaden störst där nästan 79 procent av kvinnorna fått examen inom tre år jämfört med 71,5 procent av männen. Det finns inget enskilt högskoleförberedande program där inte kvinnor i högre utsträckning än män klarat examen inom tre år. På yrkesprogrammen är skillnaderna mellan andelen kvinnor och män som klarat examen inte lika tydliga som för de högskoleförberedande programmen. Även om 70,2 procent av kvinnorna på yrkesprogram fick examen inom tre år jämfört med 69,6 procent av männen finns flera program där en större andel män tar examen. På de fyra yrkesprogrammen bygg- och anläggning, el- och energi, fordons- och transport samt vvs- och fastighet är det män som i högre utsträckning än kvinnor tagit examen inom loppet av tre år.

Examen inom tre år: föräldrars utbildningsnivå

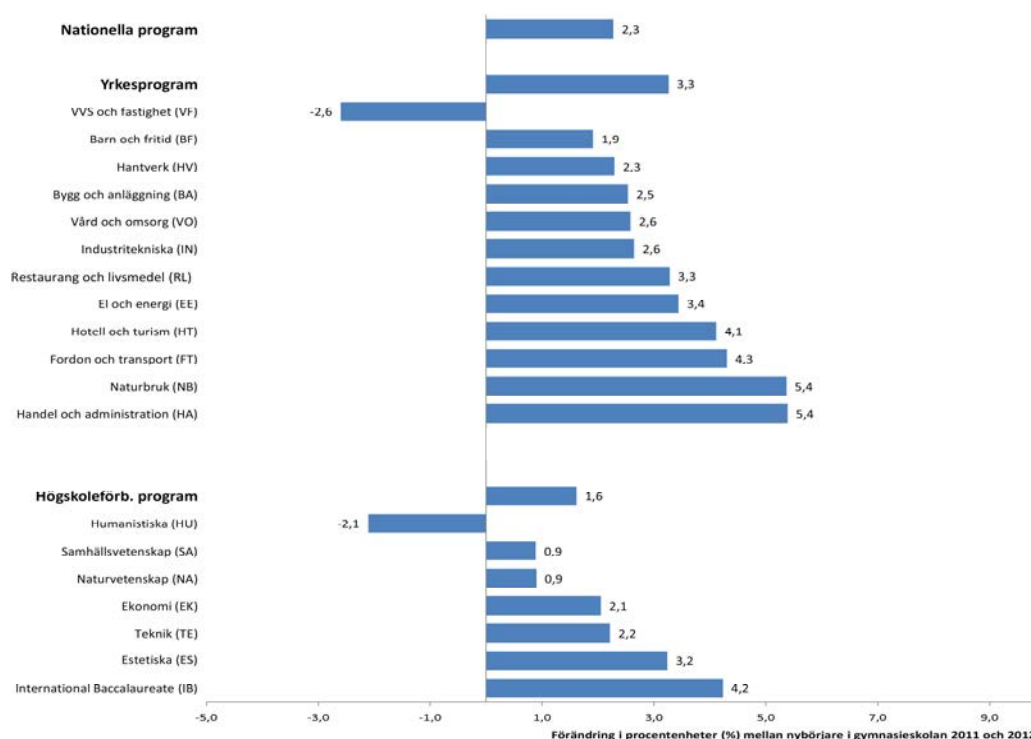
Det finns ett samband mellan en elevs studieresultat och föräldrarnas utbildningsnivå. Elever som har föräldrar med eftergymnasial utbildning uppnår i högre grad med examen jämfört med andra elever. Bland de elever som började gymnasieskolan hösten 2012 fick nästan 75 procent av dem vars föräldrar hade eftergymnasial utbildning examen inom tre år. Motsvarande siffra för elever med föräldrar med gymnasial utbildning är 62,6 procent och för elever med föräldrar med förgymnasial utbildning 34,5 procent.

⁷ Siffrorna för kvinnor och män gäller för elever som var nybörjare i gymnasieskolan 2012 och tog examen tre år senare, våren 2015.

Förändringar i andelen elever med examen på tre år: 2014 och 2015

Hur stor andel av eleverna som tar examen inom tre år är ett viktigt mått eftersom tre år är den ”förväntade” studietiden en elev behöver på sig för att slutföra gymnasieskolan. Jämför man de två första elevkullarna som slutfört Gy 2011 så har andelen elever som tagit examen inom tre år på nationella program ökat med 2,3 procentenheter, från 71,4 procent 2014 till 73,7 procent år 2015. Denna ökning är påtaglig då en procent av eleverna i en årskull som börjar på nationella program motsvarar drygt 900⁸ elever för de två första kullarna i Gy 2011.

Diagram 1. Ökningar och minskningar i andelen elever som tagit examen inom tre år, nybörjare 2011 och 2012 på nationella program

Ökningen av andelen elever med examen inom tre år kan sägas vara bred och har skett på både yrkesprogrammen och högskoleförberedande programmen. På enbart två enskilda program är andelen elever med examen mindre 2015 jämfört med

⁸ Hösten 2011 började 96 685 elever på nationella program, varav 71,4 procent eller 69 033 av eleverna tog examen 2014. Hösten 2012 började 90 388 elever på nationella program, varav 73,7 procent eller 66 615 elever tog examen 2015. En procent av kullen som började nationella program 2011 är ca 967 elever, och en procent som började 2012 är ca 904 elever.

2014. För resterande av programmen har det skett en ökning av andelen elever som tagit examen inom tre år.

Även om andelen elever med examen inom tre år sammantaget ökar för de nationella programmen bör man, när man synar ökning och minskningar för enskilda program, förhålla sig till att programmen varierar i storlek. På små program som vvs- och fastighetsprogrammet och humanistiska programmet är antalet elever som tog examen inom tre år 2015 färre än 800 elever för respektive program, och på stora program som samhällsvetenskapliga programmet tog drygt 14 000 elever examen inom tre år 2015. Det gör att ökning och minskningar på program med mindre antal elever kan variera i större utsträckning än för program med större antal elever.

Andelen elever som tar examen på tre år ökar på yrkesprogrammen

Andelen elever på yrkesprogram som tagit examen inom tre år har ökat med från 66,6 procent 2014 till 69,9 procent 2015. Det är en ökning med 3,3 procentenheter. Ökningen har skett på nästan samtliga yrkesprogram. Störst ökning har skett på handels- och administrationsprogrammet (5,4 procent), hotell- och turismprogrammet (5,4 procent) samt fordon- och transportprogrammet (4,3 procent). Noterbart är att bygg- och anläggningsprogrammet där många yrkeselever går har andelen elever med examen inom tre år ökat 2,5 procentenheter, från 72,3 procent till 74,9 procent. Endast på ett yrkesprogram, vvs- och fastighetsprogrammet, har andelen elever med examen minskat, med 2,6 procentenheter (71,6 till 69 procent).

Andelen elever som tar examen på tre år ökar på högskoleförberedande programmen

I likhet med yrkesprogrammen är det en större andel elever på högskoleförberedande program som tar examen inom tre år 2015. 2014 var det 73,8 procent av eleverna på högskoleförberedande program som tog examen inom tre år. Den siffran hade ökat till 75,5 procent 2015, vilket är en ökning med 1,6 procentenheter. Störst ökning av andelen med examen inom loppet av tre år har skett för elever som läser International Baccalaureate (4,2 procentenheter), på estetiska programmet (3,2 procentenheter) samt teknikprogrammet (2,2 procentenheter). På samhällsvetenskapsprogrammet, som är det nationella program där flest elever läser, har andelen elever med examen ökat med 0,9 procentenheter mellan 2014 och 2015 (från 74 till 74,9 procent). Endast på ett högskoleförberedande program, humanistiska programmet, har andelen elever med examen minskat, med 2,1 procentenheter (från 73,9 till 71,8 procent).

Analys av kurser som krävs för gymnasieexamen

För att få en gymnasieexamen krävs bland annat att 2250 av 2500 kurspoäng ska vara godkända. Det finns också kurser som eleven måste ha godkänt i för att få en examen. För yrkesexamen gäller godkänt i svenska 1, matematik 1, engelska 5, gymnasiearbetet samt i programgemensamma ämnen om 400 poäng. För högskoleförberedande examen gäller godkänt i svenska 1, 2 och 3, matematik 1, engelska 5 och 6 samt gymnasiearbetet. Dessa kurser är viktiga nycklar för att nå en examen. Betyget F, d.v.s. inte godkänt, i någon av dessa kurser innebär att eleven går miste om examen.

Tabell 3. Andel avgångselever med betyget F i kurserna svenska, matematik, engelska och gymnasiearbete år 2014 och 2015

Kurser	Andel elever med betyget F					
	År 2014			År 2015		
	Totalt	Yrk.pr.	Högsk.pr.	Totalt	Yrk.pr.	Högsk.pr.
Svenska 1	1,0	2,1	0,4	0,9	2,0	0,4
Svenska 2	2,6	6,2	1,3	2,7	6,5	1,5
Svenska 3	5,0	10,9	3,5	5,1	10,5	3,8
Matematik 1	3,5	6,6	1,7	2,3	4,6	1,0
Engelska 5	1,6	3,9	0,3	1,4	3,4	0,4
Engelska 6	2,9	8,0	1,3	2,7	7,5	1,3
Gymnasiearbete	2,8	3,3	2,5	3,0	3,3	2,8

En tänkbar förklaring till att andelen elever med examen inom tre år har ökat mellan år 2014 och 2015 är att en större andel elever blivit godkända i kursen matematik 1, som läses av samtliga elever på gymnasieskolans nationella program. År 2014 var det 3,5 procent av samtliga 84 045 elever på nationella program som fick underkänt i matematik 1 och därmed inte kunde få examen. År 2015 var det 2,3 procent av 83 690 elever på nationella program som fick underkänt i matematik 1. Det innebär att omkring 1000⁹ fler elever har blivit godkända i matematik 1 år 2015 jämfört med år 2014. Den största minskningen har skett på yrkesprogrammen där 6,6 procent av eleverna fick underkänt i matematik 1 år 2014 jämfört med 4,6 procent år 2015. Även på högskoleförberedande programmen har det skett en minskning av andelen elever som får underkänt i matematik 1, från 1,7 procent till 1 procent.

För övriga kurser viktiga för examen går det inte att utläsa några större förändringar i andelen elever som blivit underkända mellan år 2014 och år 2015. Det kan dock

⁹ Siffran är ungefärlig och beräknad utifrån andelen elever som fått underkänt (betyget F) i matematik år 2014 och år 2015. År 2014 blev 84 045 elever betygsatta i matematik varav 3,5 procent eller 2 941 blev underkända. År 2015 blev 83 690 elever betygsatta i matematik 1 varav 2,3 procent eller 1924 elever blev underkända. Skillnaden blir 1017 elever, alltså omkring 1000 elever.

PM

10 (16)

framhållas att på kurserna engelska 5 och 6 är andelen underkända något färre år 2015 jämfört med 2014. Minskningen dock är inte lika tydlig som för kursen matematik 1. Påpekas kan också att en något mindre andel elever klarade godkänt i gymnasiearbetet år 2015 jämfört med år 2014.

Sammantaget visar jämförelsen att den påtagliga minskningen av andelen elever som fått underkänt i matematik 1 som skett mellan år 2014 och 2015 kan vara en av förklaringarna till att det också skett en ökning på nationella program med 2,3 procentenheter av andelen elever med examen inom tre år mellan år 2014 och 2015. Fler elever har klarat matematik 1, vilket möjliggjort för fler elever att nå examen.

Grundläggande behörighet till universitet- och högskolestudier

En skillnad för eleverna som lämnar Gy 2011 jämfört med Lpf 94 är att reglerna för grundläggande behörighet till universitet- och högskolestudier har ändrats¹⁰. Något förenklat går det att säga att kraven för att få grundläggande behörighet är lite högre för elever som lämnar Gy 2011 jämfört med Lpf 94. Elever i Gy 2011 som får examen från högskoleförberedande program får per automatik också grundläggande behörighet att söka universitet och högskola. Elever med examen från ett yrkesprogram kan inom ramen för yrkesprogrammen läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet¹¹, men kurserna är inte obligatoriska på samma vis som på de högskoleförberedande programmen.

Av de 83 711 elever som slutförde gymnasieskolan på ett nationellt program våren 2015 är det 71 procent av eleverna som har en grundläggande behörighet till studier på universitet och högskola. Det kan jämföras med året före, våren 2014, då 70 procent av eleverna fick en grundläggande behörighet. Andelen elever i sista årskulLEN som gick ut gamla gymnasieskolan våren 2013 med grundläggande behörighet var 87 procent

Grundläggande behörighet på yrkesprogram

Som ovan nämnts är det möjligt för elever på yrkesprogram att läsa in grundläggande behörighet. Våren 2015 var det totalt 25 165 elever som gick ut med examen från ett yrkesprogram. Av dessa har 40,5 procent lämnat gymnasieskolan med en grundläggande behörighet. Våren 2014 var det 41 procent av eleverna med examen på yrkesprogrammen som lämnade gymnasiet med en grundläggande behörighet. Syftet med att visa på hur stor andel av elever med examen på respektive yrkespro-

¹⁰ För att uppnå grundläggande behörighet i Gy 2011 måste eleven förutom uppnådda krav för examen ha minst godkänt (betyget E) i kurserna matematik 1, engelska 5 och 6 samt svenska eller svenska som andraspråk 1, 2 och 3. I Lpf 94 krävdes från 2010 följande för att få grundläggande behörighet: Slutbetyg som omfattade 2500 poäng varav 2250 poäng skulle vara lägst betyget godkänt. Eleven skulle också ha lägst betyget godkänt i kurserna matematik A, engelska A samt svenska eller svenska som andraspråk A och B. I Gy 2011 krävs alltså sex godkända kurser om 600 poäng i matematik, engelska och svenska. I Lpf 94 krävdes fyra kurser om 400 poäng i matematik, engelska och svenska. I Gy 2011 ska även yrkes eleverna ha minst godkänt (betyget E) i 400 programgemensamma ämnen. I Lpf 94 var andelen elever med slutbetyg som lämnade gymnasieskolan med grundläggande behörighet omkring 87 procent från 2010 till 2013.

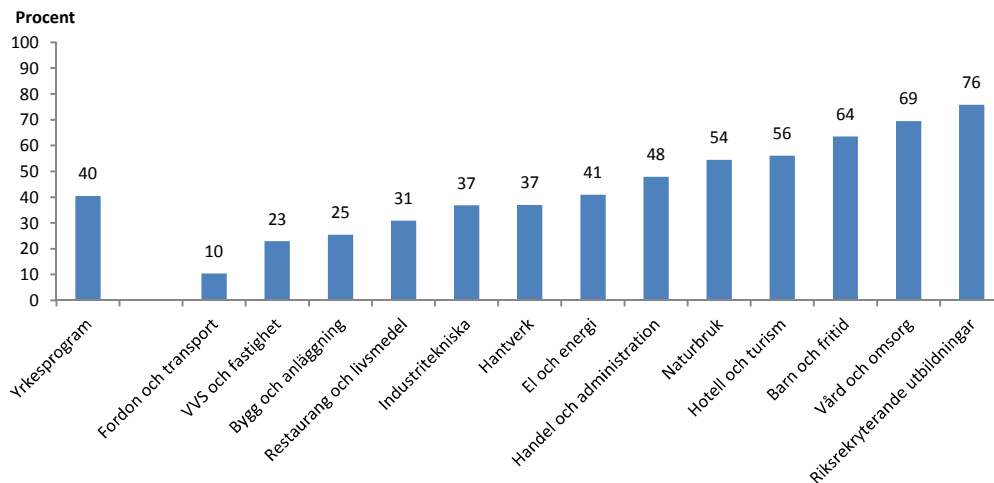
¹¹ För att en elev med yrkesexamen om 2500 poäng ska få grundläggande universitet- och högskolebehörighet måste eleven läsa två kurser svenska eller svenska som andraspråk om 100 poäng vardera (svenska 2 och 3) samt en kurs i engelska om 100 poäng (engelska 6). Dessa kurser är obligatoriska för elever som läser på högskoleförberedande program.

PM

12 (16)

gram som också har läst in grundläggande behörighet är inte att rangordna programmen från ”sämst till bäst” utan visa på den stora variation av grundläggande behörighet som ryms inom begreppet yrkesprogram.

Diagram 2. Andel elever med yrkesexamen våren 2015 som har grundläggande behörighet till universitet och högskolestudier - redovisade per yrkesprogram

På de riksrekryterande utbildningarna som brukar räknas till yrkesprogrammen är det störst andel av eleverna med examen, 76 procent, som också slutfört gymnasieskolan med en grundläggande behörighet. Även vård och omsorgsprogrammet, barn- och fritidsprogrammet och hotell- och turismprogrammet är yrkesprogram där förhållandevis många elever med examen (69, 64 respektive 56 procent) läst in grundläggande behörighet. Det yrkesprogram där minst andel av eleverna med examen läst in grundläggande behörighet är fordons- och transportprogrammet, där 10 procent av avgångseleverna var behöriga att söka vidare till universitet och högskola. Jämfört med år 2014 har det inte skett några stora förändringar på något av yrkesprogrammen gällande andelen elever med examen som läst in grundläggande behörighet. Det program där den största förändringen skett är på vård- och omsorgsprogrammet där andelen med yrkesexamen och grundläggande behörighet minskat från 74 till 69 procent. Den inbördes ordningen mellan programmen har heller inte ändrats mellan 2014 och 2015 utan programmen placerar sig i samma ordning där minst andel med examen och grundläggande behörighet båda åren återfinns på fordon- och transportprogrammet och störst andel på vård- och omsorgsprogrammet.

Genomsnittlig betygspoäng

Våren 2015 slutförde 83 711 elever ett nationellt program med examen eller studiebevis om minst 2500 poäng. Den genomsnittliga betygspoängen för samtliga dessa elever var 14,0 poäng. Året före, våren 2014, var den genomsnittliga betygspoängen också 14,0 för den första kullen elever som slutförde den reformerade gymnasieskolan. Den genomsnittliga betygspoängen för sista kullen elever som slutförde gamla gymnasieskolan, Lpf 94, våren 2013 var 14,0. En skillnad för eleverna som gått ut reformerade gymnasieskolan 2014 och 2015 jämfört med eleverna som gick ut gamla gymnasieskolan 2013 är att betygsskalan ändrats.

Elever i Gy 2011 blir betygsatta enligt en sexgradig betygsskala som sträcker sig från A till F där lägsta betyget för att bli godkänd på en kurs är E. Beräkningen av den genomsnittliga betygspoängen¹² för Gy 2011 är snarlik den för elever i Lpf 94, men fler betygssteg har införts i Gy 2011, programstrukturen är ändrad och man ska därför vara försiktig med jämförelser.

Genomsnittlig betygspoäng: yrkesprogram

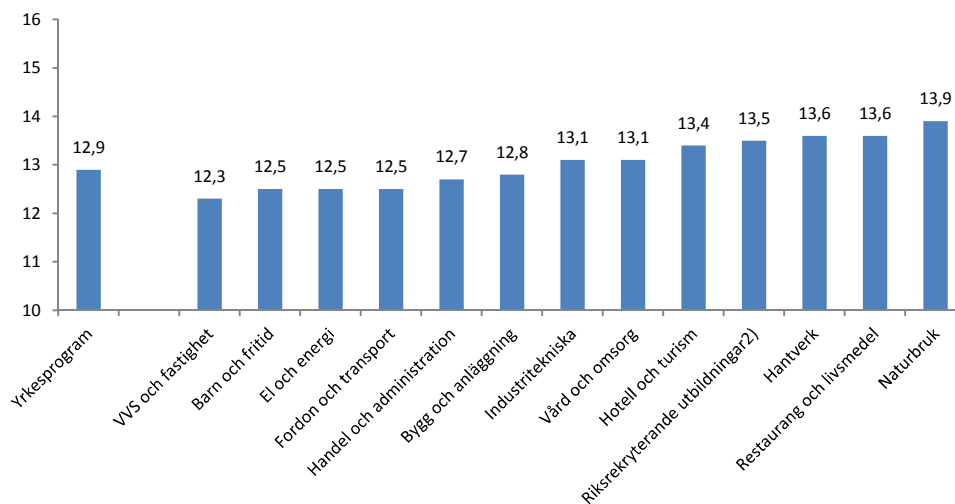
Den genomsnittliga betygspoängen¹³ för samtliga 25 165 elever som slutförde yrkesprogram med examen eller studiebevis om minst 2500 poäng våren 2015 är 12,9. För yrkes eleverna som slutförde gymnasieskolan våren 2014 var den genomsnittliga betygspoängen 13,0.

¹² Den genomsnittliga betygspoängen i GY 2011 beräknas följande sätt. För varje kurs multipliceras kurspoängen med betygspoängen (kurserna är viktade enligt följande: F=0, E=10, D=12,5 C=15, B=17,5 och A=20) varpå dessa produkter summeras. Denna summa divideras sedan med summan av kurspoängen. Kurser som markerats som utökade ingår inte i beräkningen. Inte heller gymnasiearbetet ingår i beräkningen eftersom denna kurs endast betygsätts med F eller E. Den genomsnittliga betygspoängen omfattar elever som läst en fullständig gymnasieutbildning om 2500 poäng och fått betyg i samtliga kurser, men gymnasiearbetet exkluderas. Elever som läst reducerat program ingår inte i beräkningen.

Den genomsnittliga betygspoängen i Lpf 94 (från 2010) beräknades på följande sätt. För varje kurs multiplicerades kurspoängen med betygspoängen (kurserna var viktade enligt följande: IG=0, G=10, VG=15 och MVG=20) varpå dessa produkter summerades. Denna summa dividerades sedan med summan av kurspoängen. Kurser som markerades som utökade ingick inte i beräkningen. Den genomsnittliga betygspoängen var beräknad på elever som läst en fullständig gymnasieutbildning om 2500 poäng och fått betyg i samtliga kurser. Även elever som läst reducerat program ingick i beräkningen.

¹³ I beräkningen av yrkesprogram ingår 243 elever som fick avgångsbetyg från riksrekryterande utbildningar (RX). Den genomsnittliga betygspoängen för dessa var 12,6.

Diagram 3. Genomsnittlig betygspoäng på yrkesprogram redovisat för respektive program, våren 2015 (elever med examen samt studiebevis om minst 2500 poäng)

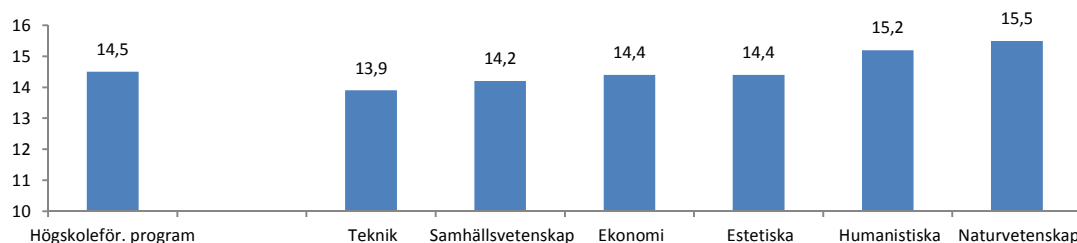
Elever som går naturbruksprogrammet har högst genomsnittlig betygspoäng (13,9) följt av elever på restaurang- och livsmedelsprogrammet (13,6) och hantverksprogrammet (13,6). Lägst betyg har elever som läst vvs- och fastighetsprogrammet (12,3). På det yrkesprogram där flest elever slutförde gymnasieskolan¹⁴ våren 2015, el och energi programmet, var den genomsnittliga betygspoängen 12,5. Det finns inget yrkesprogram våren 2015 där eleverna har högre genomsnittlig betygspoäng än på något högskoleförberedande program.

Genomsnittlig betygspoäng – högskoleförberedande program

Den genomsnittliga betygspoängen för samtliga elever som slutförde högskoleförberedande program med examen och studiebevis om minst 2500 poäng våren 2015 är 14,5. För eleverna på högskoleförberedande program våren 2014 var den genomsnittliga betygspoängen 14,6.

¹⁴ På el- och energi programmet slutförde 4 268 elever gymnasieskolan våren 2015 med examen eller studiebevis med minst 2500 betygsatta poäng, följt av bygg- och anläggningsprogrammet med 4 225 elever och fordons- och transportprogrammet med 2 958 elever.

Diagram 4. Genomsnittlig betygspoäng för högskoleförberedande program för respektive program, våren 2015 (elever med examen samt studiebevis om minst 2500 poäng)

Eleverna på naturvetenskapsprogrammet har högst genomsnittlig betygspoäng (15,5) av de högskoleförberedande programmen. Även elever på humanistiska programmet (15,2) har en genomsnittlig betygspoäng över 15. Lägst genomsnittlig betygspoäng bland de högskoleförberedande programmen har eleverna på teknikprogrammet (13,9). Det program i gymnasieskolan där flest elever¹⁵ slutförde gymnasieskolan – samhällsvetenskapsprogrammet – var den genomsnittliga betygspoängen 14,2.

Genomsnittlig betygspoäng¹⁶ – kön, föräldrars utbildningsnivå samt utländsk bakgrund.

Kvinnor har generellt högre studieresultat än män. Våren 2015 var den genomsnittliga betygspoängen för kvinnor 14,6 och för männen 13,4 som slutförde gymnasieskolan. Den genomsnittliga betygspoängen var densamma för kvinnor och män 2014. Det innebär att för de första två årskullarna som slutfört reformerade gymnasieskolan skiljer det 1,2 poäng mellan könen. Intressant att notera är att skillnaderna mellan kvinnor och mäns genomsnittliga betygspoäng i förra betygsskalan var som minst kort efter det att betygssystemet införts, och därefter ökade.¹⁷

Den genomsnittliga betygspoängen för elever som slutfört gymnasieskolan våren 2015 är högre bland elever med föräldrar som har hög utbildningsnivå. Högst genomsnittlig betygspoäng har elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning, 14,6. Därefter följer elever med föräldrar med gymnasial utbildning (13,3) och lägst

¹⁵ På samhällsvetenskapsprogrammet slutförde 17 443 elever gymnasieskolan våren 2015 med examen eller studiebevis med minst 2500 betygssatta poäng, följt av naturvetenskapsprogrammet med 12 330 elever och ekonomiprogrammet med 9 336 elever.

¹⁶ Den genomsnittliga betygspoängen som återges för kön, utbildningsbakgrund samt utländsk bakgrund gäller för elever som slutfört gymnasieskolan med examen eller studiebevis om minst 2500 betygssatta poäng.

¹⁷ Våren 2013 var den genomsnittliga betygspoängen 14,7 för kvinnor och 13,3 för männen, vilket innebar 1,4 poängs skillnad mellan könen. Läsåret 1996/97 var skillnaden 0,9 poäng och ökade succesivt till 1,4 poäng 2006 för att vara så fram till 2012/2013.

PM

16 (16)

genomsnittlig betygspoäng (12,3) har elever med föräldrar med förgymnasial utbildning.

Elever med svensk bakgrund har högre genomsnittlig betygspoäng (14,2) än elever med utländsk bakgrund (13,1). Tittar man på både kön och utländsk bakgrund så har kvinnor med svensk bakgrund högst genomsnittlig betygspoäng (14,8) följt av kvinnor med utländsk bakgrund (13,6) och män med svensk bakgrund (13,6). Lägst poäng har män med utländsk bakgrund (12,5).

Tabeller på Skolverkets webbplats

Vill du se de aktuella tabellerna där uppgifterna är hämtade så hittar du dem på Skolverkets webbplats under länken ”Statistik och utvärdering”. Där finns Sveriges officiella statistik om gymnasieskolan för läsåret 2014/2015 på riksnivå samt länkar till uppgifter på läns-, kommun- och skolnivå.